

Силабус
навчальної дисципліни
**Виробнича практика (із зарубіжної
літератури)**
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (англійська мова та література)»
Спеціальність	014 Середня освіта 014.02 Середня освіта (Мова та література (із зазначенням мови))
Спеціалізація	014.021 англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач	Ганна ТАБАКОВА
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/tabakova-ganna-ivanivna/
Контактний телефон	0669464702
E-mail викладача:	hi_tabakova@bdpu.org.ua
Графік консультацій	вівторок, 11.00-12.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
9 / 270 год.	очна (денна)			270 год.	залік
	заочна (дистанційна)			270 год.	

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: виробнича практика; заклад загальної середньої освіти (ЗЗСО); цілі, завдання, зміст виробничої практики; професійна компетентність учителя-предметника; функції здобувача-практиканта; освітній процес, шкільна документація; психолого-педагогічна характеристика учня, класу; урок літератури, його аналіз; система контролю та оцінювання діяльності учнів; самостійна робота з літератури; позакласна робота з літератури.

Мета виробничої практики: формування в здобувачів системи необхідних педагогічних умінь і навичок, фахових здібностей на ґрунті сформованої теоретичної та практичної готовності до здійснення професійної діяльності, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах, оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями навчання. Саме практична діяльність здобувачів у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) дає їм змогу пізнати та випробувати себе в ролі вчителя-предметника, визначити власні професійні інтереси, переконатися у своїй психологічній готовності до педагогічної діяльності, поглибити знання, збагатити або скоригувати особистісні педагогічні погляди, позиції, сформовані під час навчання в університеті.

Компетентності та програмні результати практики:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками професійних груп різного рівня.

ЗК 3. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 4. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 5. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми.

СК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.

СК 7. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-зорієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

СК 8. Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі.

СК 9. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК 10. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК 11. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

СК 12. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

СК 13. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

СК 14. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне

забезпечення (обладнання) для проведення занять з англійської мови і літератури.

СК 15. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 3. Мати здатність до ефективного спілкування в різних сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки.

ПРН 6. Уміти пояснити специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризувати літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, інтерпретувати художні твори класики й сучасності.

ПРН 8. Уміти порівнювати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів й українські переклади іншомовних художніх текстів, визначати їхні подібності й відмінності.

ПРН 9. Уміти використовувати гуманістичний потенціал англійської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 10. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах базової середньої освіти.

ПРН 11. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 12. Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 13. Уміти застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ПРН 14. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 15. Уміти організовувати освітній процес у закладі середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН 16. Вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію з високим рівнем автономності.

ПРН 17. Бути здатним до рефлексії, мати навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманно обирати шляхи їх вирішення.

Організація проведення виробничої практики

Відповідно до сучасних суспільних запитів підготовка фахівців вищої освіти має ґрунтуватися на методологічній основі. Майбутні вчителі повинні володіти не тільки знаннями й уміннями з фахових дисциплін відповідної галузі, а й уміти навчати інших, розробляти методичні основи управління освітнім процесом у системі загальної середньої освіти.

Базою проходження виробничої практики є заклади загальної середньої освіти, у яких здобувачі вищої освіти мають змогу навчати школярів зарубіжної літератури.

Перед початком практики проводять настановчу конференцію, на якій здобувачі знайомляться із завданнями, змістом і порядком проходження виробничої практики. Методичну допомогу практикантам надає кафедра української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства факультету філології та соціальних комунікацій БДПУ.

По закінченні виробничої практики проводять підсумкову (звітну) конференцію, на якій обговорюють результати педагогічної діяльності, виставляють оцінки, надають рекомендації.

Зміст виробничої практики:

Настановча конференція.

Інструктаж з техніки безпеки та пожежної безпеки під час проходження практичної підготовки на виробництві.

Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти.

Ознайомлення зі шкільною документацією, описування, аналізування її.

Зустріч-семінар із керівниками виробничої практики.

Проектування й реалізація уроків зарубіжної літератури.

Укладання плану-сценарію літературного заходу. Проведення заходу.
 Укладання психолого-педагогічної характеристики здобувача.
 Зустріч-семінар із керівником виробничої практики.
 Оформлення матеріалів виробничої практики.
 Підсумкова (звітна) конференція.

Методи навчання: метод педагогічного спостереження, аналіз навчально-методичної документації, анкетування, тестування учасників освітнього процесу, мозковий штурм, евристична бесіда, дискусія, вивчення педагогічного досвіду, системний підхід до освітнього процесу, кейс метод та метод проєктів, проблемне навчання, використання ІКТ і цифрових ресурсів як наочний метод.

Політика академічної доброчесності: передбачається, що при підготовці до практичних занять, роботі з джерелами інформації, будуть відсутні всі види академічного плагіату та здобувачі будуть дотримуватися наукової етики, слідуючи положення Кодексу доброчесності університетської спільноти

https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoyi_spilnoty_bdpu1.pdf.

Політики використання ГШІ, то послуговуючись університетським положення https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_proczesi_berdyanskogo.pdf при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення іспиту.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, мультимедійний проєктор, екран/інтерактивна дошка); програмне (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Інституційний репозитарій БДПУ); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань практикантів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100- бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час зустрічей-семінарів із керівником виробничої практики на основі розробленої документації з педагогічної практики (індивідуального плану роботи, аналізу уроків зарубіжної літератури, психолого-педагогічна характеристика учня, класу, плану-сценарій виховного заходу, розроблених планів-конспектів уроків тощо).

Підсумковий контроль відбувається у формі звітної конференції, на якій проходить захист матеріалів, підготовлених за результатами навчальної практики.

Таблиця 1. Розподіл балів за результатами навчальної практики

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незад о-вільн о	незад о-вільн о	задо -вільн о	задо -вільн о	добре	добре	відмінно
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано		зараховано				

Аналіз шкільного сайту	2	4	4	5	7	9	10
План-конспект залікового уроку зарубіжної літератури	6	8	10	11	12	13	15
План-конспект залікового уроку зарубіжної літератури	6	8	10	11	12	13	15
План-конспект залікового уроку зарубіжної літератури	6	8	10	11	12	13	15
План-сценарій позакласного заходу із зарубіжної літератури	3	5	5	7	9	11	12
Укладання психолого-педагогічної характеристики здобувача	2	4	4	5	6	7	8
Оформлення матеріалів виробничої практики.	7	8	9	10	12	14	15
Участь у звітній конференції з педпрактики.	2	4	5	6	7	9	10
Разом максимальна кількість набраних балів	34	49	57	64	77	89	100

Таблиця 2. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Денищич Т. А. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності: посіб. для студ. галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність – 035 «Філологія (українська)» / Т. А. Денищич, Г. С. Косарева. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
2. Програма педагогічної практики та методичні рекомендації для студентів-філологів (галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта, предметна

спеціальність 014.02 Мова і література (англійська), перший рівень вищої освіти): навч.-метод. посіб. / укл.: О. Б. Ярова, І. Е. Співак. Бердянськ: БДПУ, 2019. 75 с.

3. Токмань Г. Козубенко Л., Дига Н, Черниш Н. Практика в системі бакалаврської і магістерської освіти філолога: літературознавчий аспект: навч. посіб. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2018. 304 с.

Додаткові

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 127 с.
2. Жосан О. Е. Шкільний підручник: яким йому бути? *Управління школою*. 2012. № 13-15. С. 14.
3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с.
4. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури: навч.-метод. посіб. / ЛНУ імені Івана Франка. Львів, 2011. 320 с.
5. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник. Київ : Слово, 2010. 432 с.
6. Ніколенко О. Компетентності – сходинки до сучасного світу. *Всесвітня література в школах України*. 2018. №1. С. 2-4.
7. Ніколенко О. Про програми, підручники й нові книжки. *Всесвітня література в школах України*. 2018.

№ 7-8. С. 2-5

Інформаційні ресурси

Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)

Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади):

<http://www.ae-lib.org.ua>

[http://www.e-](http://www.e-reading.me/author.php?letter=)

[reading.me/author.php?letter=](http://www.e-reading.me/author.php?letter=)

% <http://www.big-library.info/>

[http://www.e-](http://www.e-reading.me/author.php?letter=%C0)

[reading.me/author.php?letter=%C0](http://www.e-reading.me/author.php?letter=%C0)

<http://www.chtyvo.org>

Український журнал іноземної літератури «Всесвіт» <http://www.vsesvit-journal.com/index.php>